

 SAGA
EGMONT

TARU & TARMO
VÄYRYNEN

TUULIEN KOTI

VUORILEIJONAN VARJO 8

Taru Väyrynen

Tarmo Väyrynen

Tuulien koti

SAGA Egmont

Tuulien koti

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2016, 2021 Taru Väyrynen, Tarmo Väyrynen and SAGA
Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726950731

1st ebook edition

Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

Luku 1

Dotar heräsi siihen, että aamuvuoroon lähtevät laivamiehet alkoivat olla liikkeellä. Sitten tulivat jälkimmäisessä yövuorossa olleet ja asettuivat makuusijoilleen. Miehistön suojissa oli lähes pimeää, sillä laivan kapteenina toimiva Penta ei hyväksynyt öljylamppujen tarpeetonta sytyttämistä. Riisuutumisesta ja pukeutumisesta selvisi ilman valoa, ja valoa vaativat asiat oli paras tehdä kannella. Pienikin palonalku oli laivassa suuri vaara, tuli levisi rakenteissa herkästi.

Kun matkaa Sirpistä kaukana pohjoisessa sijaitsevalle Isosaarelle oli ryhdytty suunnittelemaan, tarkoituksena oli ollut vain selvittää mahdollisuuksia solmia isosaarelaisten kanssa kauppasuhteita. Hanketta tukivat Sirpin ja Vuorimaan hallitsijat, jotka toivoivat kaupankäynnistä saatavien tulojen vähentävän isosaarelaisten tarvetta harjoittaa merirosvousta. Suunnitelmaa oli muutettu, kun Sirpin edustalla oli syystalvella haaksirikkoutunut isosaarelainen alus. Siitä pelastuneet kertoivat, että Isosaarella oli nälänhätä, eikä siellä ollut juuri kenelläkään viljaa edes kylvösiemeneksi. Purjehduskauden alkaessa oli lähdetty liikkeelle kolmella laivalla, joiden mukana haaksirikkoiset pääsivät palaamaan kotiinsa, ja lastina oli niin paljon avustusviljaa kuin aluksiin oli saatu mahtumaan.

Haaksirikkoutuneesta laivasta pelastuneiden joukossa oli muutamia naisia ja lapsia. Heidät oli sijoitettu laivaan, jonka kapteenina oli Vasama, koska se oli aluksista suurin ja rakenteeltaan turvallisin, ja Vasama oli kapteeneista

kokenein ja taistelukykyisin. Suurin osa kotiinsa palaavista isosaarelaisista oli miehiä, jotka olivat tottuneita merenkulkijoita. Heidät oli jaettu kaikkiin kolmeen alukseen työskentelemään kotimatkinsa ajan sirpiläisten laivamiesten mukana. He olivat kuitenkin mielestään velvollisia tottelemaan vain Vasamaa, joka oli kotoisin Isosaarelta, ja jonka he olivat Sirpissä äänestäneet päälliköksi, vaikka Vasama olikin ottanut sen aseman vastaan vain tilapäisesti, huolehtiakseen isosaarelaisista heidän kotiinpaluuseensa asti. Myös pienimmän laivan kapteenina toimivaa isosaarelaista Karrea he kunnioittivat, ja hänet valittiin luultavasti heidän päälliköksi, kun Vasama luopuisi asemastaan. Mutta siinä laivassa, jossa Ake ja Dotar matkustivat, kapteenina oli sirpiläinen Penta. Hänellä oli vaikeuksia saada isosaarelaiset laivamiehet tottelemaan, ja sirpiläiset ärtyivät toisinaan heidän kurittomuudestaan.

Aluksessa oli erillinen hytti vain ylimmälle päällystölle. Siihen kuuluivat kapteenin lisäksi soudunvalvoja ja keulamies, mutta jokaisen heistä piti tarvittaessa selviytyä kaikista päällystötehtävistä. Dotar ja Ake olivat majoittuneet miehistötiloihin, mutta koska Ake omisti laivat, he olivat saaneet valita parhaat paikat sieltä. Ne olivat lähimpänä laivan perää, jossa ei ollut niin kosteaa kuin keulan puolella, eivätkä laivan liikkeet tuntuneet kovin rajuina. Ake oli kyhännyt itselleen vuoteen leveähkölle kiinteälle penkille. Dotar tapasi iltaisin ensin mennä Aken viereen, mutta siirtyi Aken nukahdettua riippumattoon, jollaisessa useimmat laivamiehet nukkuivat.

Dotar makasi valveilla ja kuunteli miesten keskustelua. Riippumatto ei keinahdellut juuri lainkaan, joten laiva kulki vakaasti. Aaltojen jyminä kuului tasaisena. Aken makuusijalle se välittyi laivan rungon kautta hyvin

kovaäänisenä, mutta Aken mielestä se ei häirinnyt, vaan oli rauhoittavaa. Dotarin mielestä taas riippumaton keinahtelu antoi hyvän unen. Joskus se muistutti melkein sitä, millaista oli ollut pikkupoikana nukkua isän huiviin kiedottuna kamelin selässä, kun kuljettiin pitkiä taipaleita hiekka-aavikolla.

Yövuorosta palaavien laivamiesten joukossa oli sekä sirpiläisiä että isosaarelaisia. Jälkimmäisten tapana oli usein kehuskella menneisyydestään merirosvoina. Se oli heidän perinteinen ammattinsa, jossa heidän mielestään ei ollut mitään hävettävää. Ei siinä ollut Dotarinkaan mielestä, sillä isosaarelaiset oli pakottanut siihen saaren karu luonto, joka ei tarjonnut kovin paljon toimeentulon mahdollisuuksia. Ne isosaarelaiset, joiden kanssa Ake ja Dotar olivat jo tehneet alustavia sopimuksia heiltä ostettavista tuotteista, tuntuivat hyvin innokkailta hankkimaan tuloja turvallisemmilla keinoilla kuin tekemällä ryöstöretkiä. Tarinoissa vaikeudet ja vaarat saivat kuitenkin kultahohteen, jota niillä ei tosielämässä ollut.

Vasama oli ollut maineikas merirosvopäällikkö, niin kuin hänen isänsäkin oli ollut. Vasama ei ollut Sirpiin asetuttuaan enää harjoittanut entistä ammattiaan, mutta isosaarelaiset muistelivat hänen mainetekojaan usein. Nytkin selitti yksi yövuorossa olleista Vasaman isosaarelaista nimeä käyttäen: - Skagin veroista sankaria ei merellä ole ollut meidän sukupolvemme aikana. Kukaan ei voittanut häntä taistelussa.

- Hänethän kuitenkin lopulta syrjäytettiin, yksi sirpiläisistä sanoi. - Hänen oma miehistönsä nousi kapinaan.

- Ei miehistö, vaan kaksi alipäällikköä, toinen isosaarelainen sanoi. - Rigo ja Ette. Olin siinä laivassa. Kuulimme Skagin huutavan, ja kun juoksimme hänen

hyttiinsä näimme, että Skagilla oli tikari selässään kahvaa myöten. Hän yritti silti taistella Etten kanssa, ennen kuin hän kaatui. Kiivaimmat miehistä surmasivat Etten, mutta hän vannoi ennen kuolemaansa, että hänen yllyttäjänsä oli ollut Rigo. Se oli helppo uskoa, Rigo oli alipäälliköistä merkittävin ja Skagin kuoltua hänestä tulisi päällikkö. Rigo vannoi, että Ette valehteli, ja kaikkietävä Korppijumala kostaa hänelle vielä tuon väärän valan, muistakaa sanani, kun se tapahtuu. Rigo ryhtyi toimimaan päällikkönä, koska Skagi ei siihen pystynyt. Rigon käskyläiset huolehtivat Skagista, ja monet meistä epäilivät, että hänet jätettiin ilman hoitoa, mutta koska Rigolla oli päällikön valtuudet, häntä ei voinut vastustaa. Sitten jouduimme meritaisteluun vuorimaalaisten kanssa. Haavoittunut ja heikko Skagi haettiin Rigon käskystä muka rohkaisemaan meitä, mutta tosiasiasa hänet heitettiin vuorimaalaisten käsiin.

- Niin hänen kerrotaan päätyneen meille, sirpiläinen laivamies myönsi. - Vuorimaalaiset toivat hänet Matalan satamaan, ja Verraka otti hänet kotiinsa ja hoiti terveeksi. Monet vastustivat sitä, että hän saisi jäädä Sirpiin ja saisi vielä Sirpin kansalaisuudenkin. Siksi pidettiin kansankokous ja äänestettiin. Minäkin olin kokouksessa, ja äänestin, että Vasama hyväksyttäisiin sirpiläiseksi. Eivät merirosvot ole suurimpia roistoja, pahimpia ovat rikkaat merikauppiaat, jotka maksavat surkeita palkkoja ja ostavat tavaraa alihintaan ja myyvät ylettömällä voitolla. Enkä nyt tarkoita meidän merikauppiasisäntäämme Akea enkä hänen isäänsä Meetaa. Voittoa hekin keräävät, koska ovat rikkaita, mutta Meeta on auttanut monia, ja suuri osa nyt kuljettamastamme avustusviljasta on Meetalta.

- Avustuksilla saadaan isosaarelaiset halukkaiksi luomaan kauppasuhteita Aken kanssa, sanoi toinen

sirpiläinen. – Omaa hyötyään hänkin tavoittelee.

– Puhu hiljempää, hänen makuusijansa on ihan lähellä, ja hän voi olla hereillä, joku huomautti.

Dotar arveli, että tässä vaiheessa oli paras lopettaa salakuuntelu. Hän sanoi: – Ake nukkuu, mutta minä olen hereillä. Kauppasuhteiden luominen ei ole pelkästään Aken hanke, vaikka hän onkin merikauppias, jolla on laivoja ja varallisuutta maksaa purjehtimisen kuluja ja tehdä hankintoja. Myös minä ja Vasama olemme siinä mukana. Kauppasuhteiden pääasiallinen tarkoitus on hyödyttää isosaarelaisia, ja Ake pitää oman mahdollisesti syntyvän voittonsa kohtuullisena. Minä olen mukana Aken perheenjäsenenä ilman erillistä korvausta, ja Vasamalle Ake maksaa hänen työstään tavanomaisen palkan.

Miehet hiljenivät. He arastelivat Dotaria. Se ei johtunut vain siitä, että hän oli kotoisin sekä sirpiläisille että isosaarelaisille vieraasta kulttuurista, eteläisestä Autiomaasta, ja hän oli matkalaisten joukossa ainoa tummahoinen. Hänen menneisyytensä Metallin jumalan ylipappina tiedettiin Sirpissä, ja se sekä kiehtoi että kauhistutti. Se oli ehditty jo selittää myös isosaarelaisille. Isosaarelaisista kovin moni ei tiennyt Metallin temppelin vaikutusvaltaa, vaan he tulkitsivat sirpiläisten tarkoittavan, että Dotar oli mahtava tietäjä ja omasi noitavoimia. Noitavoimista todistivat heidän mielestään myös Dotarin kasvojen arvet, joiden he uskoivat syntyneen jossain salaisessa rituaalissa. Mutta heille tarjottu kotimatka, avustusvilja ja lupaus tulevista kauppasuhteista oli herättänyt kiitollisuutta ja luottamusta Aken ja Vasaman lisäksi myös Dotaria kohtaan. Isosaarelaisen käsityksen mukaan noitavoimia oli pahoja ja hyviä, ja he arvelivat Dotarin omaavan lähinnä jälkimmäisiä.

Dotar meni kannelle johtavia portaita kohti varoen tönimästä riippumattoja ja potkimasta niiden alla olevia säkkejä, joissa oli miesten henkilökohtaista omaisuutta. Kannella aamun kirkkaus häikäisi hänet hetkeksi, ja hän pysähtyi. Tuuli oli viileä, ja hän kietoi paksua villaista viittaansa tiukemmin ympärilleen.

Meri vaikutti rannattomalta. Kaikkialla oli vain vettä, joka välkkyi nousevan auringon valoa. Alus kulki tasaista vauhtia keskipurje laajimmilleen levitettynä. He seurasivat sitä laivaa, jossa Vasama oli kapteenina, sillä Penta ei ollut koskaan purjehtinut näin pohjoiseen. Kaukana takana tuli alus, jossa kapteenina oli Karre. Karrelle Pohjoinen meri oli tuttu, eikä hän siksi seurannut muiden reittiä kovin tarkasti, vaan suuntasi omien valintojensa mukaan kohti yhdessä sovittuja kohtaamispaikkoja.

Penta oli ohjausairon luona. Dotar meni hänen viereensä ja kysyi: - Onko meillä etelätuuli?

- Päättelepä itse, Penta ehdotti hymyillen.

Purjehtiminen kiinnosti Dotaria, ja hän oli kyselemällä yrittänyt perehtyä siihen.

- Auta hiukan, hän pyysi. - Kerro, olemmeko menossa suoraan pohjoista kohti.

- Kurssi on pohjoiseen, Penta sanoi.

Liikkuvan aluksen kannella tuulen suuntaa oli vaikea arvioida, eikä sitä voinut aalloistakaan kovin helposti päätellä. Dotar katsoi purjetta, mietti hetken, ja sanoi sitten: - Purjeen vasemmanpuoleinen etukulma on kiristetty eteenpäin. Tuuli tulee siis takaamme viistosti vasemmalta, joten se on lounaistuuli.

Penta näytti hyväksyvältä, vaikka naurahtikin hiukan.

- Et käytä täsmällistä sanastoa, mutta ymmärrät periaatteen, hän sanoi. - Purjehdimme ohjausairon vastaisessa laitamyötäisessä, ja purje on ohjausairon

vastaiselta kulmaltaan edessä. Vasemmasta ja oikeasta ei laivassa puhuta, nehän vaihtelevat sen mukaan, minne kääntynyt.

- Olisi kiehtovaa osata ohjata laivaa, Dotar sanoi.

- Voisit oppia nopeasti, Penta sanoi. - Ihmettelen, että Ake ei ole opetellut, vaikka nämä laivat ovat hänen, ja hän perii aikanaan kaikki isänsä alukset.

- Akea tällaiset asiat eivät kiinnosta, Dotar myönsi. - Minä olen loputtoman utelias, maailma on täynnä asioita, joihin haluaisin perehtyä.

- Kokeilepa ohjauksairon käyttämistä vähän aikaa, Penta pyysi. - Pistäydyn nopeasti henkilökohtaisilla asioilla. Sinun ei tarvitse oikeastaan tehdä mitään, pidät vain airon asennon tällaisena ja varmistat, että aurinko pysyy tuolla, missä se nyt on. Aurinko ei tee virheitä, joten jos se näyttää äkkiä vaihtavan paikkaa, virhe on sinun. Hyvä olisi myös, jos Vasaman laiva näyttäisi pysyvän tuolla, missä se nyt on. Meidän kurssimme menee heidän itäpuoleltaan, että emme törmäisi heidän peräänsä, jos he äkkiä hiljentäisivät vauhtia.

Dotar vilkaisi oikealla puolellaan näkyvää aurinkoa ja sitten Vasaman laivaa, joka oli etuviistossa vasemmalla. Hän tarttui epäröiden ohjauksairoon ja kysyi: - En kai voi aiheuttaa mitään suurta vahinkoa?

- Voisit, jos ryhtyisit kokeilemaan, mitä saat aikaan ohjauksairoa kääntelemällä, Penta sanoi. - Jos säilytät suunnilleen nykyisen asennon, mitään vahinkoa ei voi tulla, ellei tapahdu jotain aivan yllättävää.

Penta lähti. Muutama lähellä oleva laivamies vilkaisi huvittuneena Dotaria.

- Älä ole niin huolestuneen näköinen, yksi heistä sanoi.

- Tällaisella tuulella et pysty kaatamaan laivaa, vaikka tekisit isonkin ohjauksivirheen.

Ake oli tullut kannelle ja käveli laivan perää kohti. Hänen askeleensa olivat hitaat ja varovaiset, vaikka hänellä ei oikeastaan ollut vaikeuksia säilyttää tasapainoaan silloinkaan, kun laiva kallisteli rajummassa tuulessa. Hänen hiekanväriset hiuksensa olivat juuri niin pitkät, että hän sai ne vaivattomasti solmituksi niskaan. Etäältä Dotar ei erottanut kunnolla hänen kasvojaan, mutta hän tiesi Akelle luonteenomaisen mielteliään ja hiukan kuin poissaolevan ilmeen. Ake oli pukeutut villaviittansa päälle vielä lammasnahkaliivinkin torjuakseen aamun koleutta, mutta sekään ei kätkenyt hänen hentouttaan. Ake oli yli neljästäkymmenestä ikävuodestaan huolimatta kuin pitkäksi kasvanut poika. Vaikutelmaa ei häirinnyt edes se, että Ake ei laivamatkan aikana ajanut partaansa päivittäin. Hänen parransänkensä oli niin vaalea, että se oli melko huomaamaton hänen vaalealla ihollaan.

Ake pysähtyi Dotarin luo ja kysyi ihmeissään: - Onko Penta seonnut? Onko sinulla lupa käyttää ohjausairoa?

- Penta pyysi, että pitäisin sitä tässä asennossa sen aikaa, minkä hän pistäytyy yksityisasioidella, Dotar sanoi.

- Entä jos tapahtuu jotain yllättävää? Ake kysyi.

- Silloin pitää vain toivoa, että Penta tulee äkkiä, Dotar sanoi.

Penta palasikin kohta.

- Pidit kurssin huolellisesti, hän kehui. - Oletin, että vähän keinuisimme. Ei ohjausairon käyttö ole niin helppoa kuin luulisi. Haluatko vielä jatkaa?

- Haluan, Dotar sanoi innokkaasti. - Nyt tuntuu turvalliselta, kun olet siinä varmistamassa, että kaikki sujuu hyvin.

Aurinko oli vielä matalalla, mutta taivas oli pilvetön, ja meri läikehti leppoisan sinisenä heitellen vain pieniä valkoisia vaahtopäitä. Vasaman laivan purje hehkui

valkoisuutta, ja sen yläpuolella maston huipussa oli kaksi viiriä, niin kuin Pentan ja Karren laivoissakin. Toinen kertoi aluksen olevan sirpiläinen ja toinen ilmoitti sen omistajaksi merikauppias Meetan. Vaikka Ake hoiti omaa omaisuuttaan itsenäisesti, hän käytti laivoissaan isänsä luvalla tämän tunnuksia. Ne olivat yleisesti tiedossa ja niitä arvostettiin.

Viirien alla oli kori tähystäjä varten. Vasaman laivan tähystäjä ei näyttänyt aikuisen miehen kokoiselta, ja hänen pitkä vaalea tukkansa liehui villisti tuulella.

- Tuo poika on varmaan hyvin nuori, Ake sanoi. - Miten Vasama on päästänyt hänet noin vaaralliseen paikkaan?

- Ei siellä ole vaarallista, jos ei ole taipumusta huimaukseen, Penta sanoi. - Eikä tuo tähystäjä ole poika, hän on Lili.

Vasaman laivassa olevista naisista Lili oli ainoa, joka ei ollut kotoisin Isosaarelta. Hän oli sirpiläinen, mutta hän oli rakastunut isosaarelaiseen Tregiin, heidät oli vihitty, ja hän oli nyt Tregin mukana matkalla miehensä kotimaahan.

- Lili on viime päivinä ollut aika usein tähystäjänä, Penta sanoi. - Jos laivassa on naisia, he saavat usein tehtäväkseen keittiötyöt, ja niitähän Lili teki jo Sirpissä Kooran linnassa. Varmaan tuo on Lilin mielestä mukavaa vaihtelua.

- Jos minun pitäisi valita noista kahdesta, valitsisin keittiötyöt, Dotar totesi.

- Olen hiukan huolissani Lelistä, Ake sanoi. - Hän on kovin nuori, ja hän on päättänyt jättää kotimaansa seuratakseen Tregiä. Minulla on toisinaan valtava koti-ikävä, vaikka tiedän pian palaavani Maleen ja nuorimman lapsemme luo. Mitähän Lili mahtaa tuntea ajatellessaan Sirpiä, ja ystäviään ja läheisiään siellä.

- Minäkin kaipaen varsinkin pientä poikaamme, Dotar tunnusti. - Tietenkin Malee huolehtii hänestä hyvin, mutta minä tunnen menettäväni jotain korvaamatonta, kun en ole seuraamassa hänen kehitystään.

Penta virnisti hiukan pahankurisesti.

- Joskus ihmettelen perhettänne, hän sanoi. - Miespari ei ole Sirpissä harvinaisuus, ja toisinaan naimisissa olevalla miehellä on vaimonsa lisäksi suhde myös miehen kanssa, mutta harvoin mies asuu yhdessä miesparinsa ja vaimonsa kanssa, ja heillä kolmella on yhteisiä lapsia.

- Lapsista tiedät, että kaikki ovat ottolapsia, Dotar huomautti. - Sinua vaivaakin varmaan se sama uteliaisuus, joka tuntuu vaivaavan monia. Vastaus siihen on, että minä ja Ake viihdymme samassa vuoteessa, eikä Malee huolisi vuoteeseensa ketään miestä, ei edes Akea.

- Taisit loukkaantua, Penta totesi. - Tapani on olla turhan suorapuheinen. Tiedän, että Malee pakotettiin lapsena miesten halujen kohteeksi, ja ymmärrän, että sellainen kokemus voi jättää pysyvän inhon. Ihmettelen vain sitä, että te kolme muodostatte perheen, jossa kaikki tuntuvat kiintyneiltä toisiinsa.

- Malee ja minä olemme olleet ystävät nuoruudestamme asti, Ake sanoi. - Kun sovimme avioliitostamme, sovimme myös, että en koskaan vaadi häntä olemaan vaimoni myös vuoteessa.

- Minä taas kunnioitan Maleeta Aken ystävänä ja lastemme äitinä, Dotar sanoi.

- Saatte sen kuulostamaan helpolta, Penta sanoi. - Ja helppoahan se olisikin, jos ihmiset olisivat valmiimpia hyväksymään itsensä ja toisensa sellaisina kuin ovat, eivätkä yrittäisi mukautua tavanomaisiin vaihtoehtoihin, jos ne eivät sovi heille.

Keskustellessaankin Dotar pyrki koko ajan varmistamaan, että aurinko oli näkyvissä siellä, missä se

oli ollut Pentan luovuttaessa ohjausairon hänelle. Hän onnistuikin kohtalaisen hyvin. Äkkiä vaikutti kuitenkin siltä, että aurinko vaihtoi paikkaansa hyvin nopeasti. Dotar teki ohjausliikkeen palauttaakseen tilanteen ennalleen ja kysyi Pentalta: - Mitä tapahtui?

- Sivutuuli tuli vähän rajumpana puuskana, Penta sanoi. - Laiva kallistui enemmän, ja se muuttaa suuntaansa silloin, jos muutosta ei vastusteta ohjaamalla. Toimit äsken hiukan liian myöhään, ja siksi teimme pienen mutkan, mutta toimit oikein.

Dotar tunsu itsensä tyytyväiseksi ja rentoutuneeksi. Kun matkaa oli suunniteltu, siihen oli tiedetty sisältyvän paljon vaaroja. He olivat kuitenkin päässeet jo puolimatkaan kohtaamatta pahoja myrskyjä tai merirosvoja. Pian he olisivat perillä, hoitaisivat kauppaneuvottelut, lähtisivät paluumatkalle ja saapuisivat kotiin vain runsaan parin kuukauden poissaolon jälkeen.

Penta valpastui äkkiä.

- Vasaman laivasta annettiin lippumerkki, hän sanoi. - Dotar, väisty, minä tulen ohjausairoon.

- Vasama hidastaa ja pyytää meitä tulemaan viereen, Pentan laivan tähystäjä huusi.

- Johan tuo tiedetään, Penta murisi. - Tähystäjän olisi pitänyt huomata se ennen minua.

Sitten hän huusi: - Miehet, köysiin! Kootkaa purjetta kolmannes.

Hän vilkaisi Dotaria ja Akea ja sanoi: - Vasaman tähystäjä on ilmeisesti nähnyt jotain epäilyttävää, mutta meidän tähystäjämme on torkkunut.

Vasaman laivan mastosta laskettiin Sirpin ja Meetan viirit alas. Hetken kuluttua ylös kohosi Vasaman tunnusviiri. Sitä oli tarkoitus käyttää vain silloin, jos piti pelotella uhkaavalta vaikuttavaa vastaantulijaa.

- Laskekaa meidän viirimme, Penta käski.
- Nostetaanko Skagin viiri? yksi isosaarelaisista kysyi.
- Odotetaan Vasaman ohjeita, Penta sanoi.
- Karren laivaan on jo vaihdettu Skagin viiri, kysyjä sanoi.
- Se on eri asia, Penta sanoi. - Vasamalla on oikeus käyttää omaa viiriään, ja Karre on hänen alaisuudessaan. Minä voin käyttää Vasaman viiriä vain hyvin perustellussa poikkeustapauksessa.
- Lähestyvä alus näkyvissä kaukana, tähystäjä huusi. - Tunnuksia ei erota.
- Lilin havainnot ovat ilmeisesti tarkempia, koska Vasama ennakoi vaaraa, Penta sanoi.
- Tuleeko taistelu? yksi sirpiläisistä laivamiehistä kysyi.
- Pitääkö hakea aseet?
- Vapaavuorolaiset voivat hakea aseensa, Penta sanoi. - Herättäkää samalla nukkujat. Työvuorossa olevien on pysyttävä paikoillaan.
- Vasaman laivan purjeet oli koottu. Penta huusi: - Köysiin! Kootkaa purjeita toinen kolmannes. Valmistautukaa kokoamaan loputkin.
- Vauhti alkoi hidastua ja he liukuivat Vasaman laivaa kohti. Penta pyrki sen itäpuolelle. Karre oli tulossa heidän takaansa Vasaman laivan toiselle puolelle.
- Lähestyviä laivoja on useita, tähystäjä huusi. - Edessä olevalla aluksella on Isosaaren viiri, mutta päällikön tunnuksesta en tiedä, kenen se on. Siinä on jotain veripunaista.
- Tollo, huomautti yksi isosaarelaisista. - Vain Rigolla on veripunaista viirissään.
- Rigohan on se, joka syrjäytti Vasaman, Ake sanoi. Hän näytti huolestuneelta.
- Vasama on sanonut, että Rigo ei luultavasti halua kiistellä hänen kanssaan, Dotar muistutti.

- Ei haluaisikaan, jos kohtaaminen olisi tapahtunut Isosaarella, sanoi se, joka oli nimittänyt tähystäjää tolloksi. - Skagilla on Isosaarella sukua ja ystäviä, eikä Rigo olisi käyttäytynyt vihamielisesti, jos Skagi ei olisi uhannut hänen asemaansa päällikkönä. Merellä tilanne on toinen, täällä Skagilla on vain meidät. Rigolla on enemmän laivoja ja miehiä, ja jos meidät tuhotaan, meri hävittää kaikki todisteet.

- Kootkaa purje, Penta huusi. - Pitäkää se kuitenkin valmiudessa nopeaa levittämistä varten.

He lipuivat Vasaman laivan viereen. Penta käski ohjausairoon toisen miehen ja meni laivan laidan luo. Vasama oli tehnyt samoin. Hänen vieressään olivat Tregi ja Lili.

- Mennään kuuntelemaan, mikä on tilanne, Ake sanoi Dotarille. - Minun ei onneksi tarvitse osata päättää, mitä tehdään, olen vain laivaisäntä ja merikauppias. Merellä kapteenit ovat vastuussa matkan turvallisuudesta, ja Vasama on heistä se, jolla on ylin valta ja vastuu.

Vasama herätti kunnioitusta pelkällä ulkonäöllään. Hän oli kookas ja leveäharteinen, ja hänen kaunispiirteisillä kasvoillaan oli tavallisestikin itsevarma ja hiukan ylimielinen ilme. Hän oli isosaarelaiseen tapaan vaalea ja sinisilmäinen, mutta hänen silmiensä sinisyydessä oli harvoin lempeyttä, ja niihin syttyi herkästi taistelunhalu. Aurinko hehkutti hänen pitkät hiuksensa kullanvärisiksi, ja hän heilautti niitä uhkaavasti kuin leijona harjaansa.

- Voi tulla vaikeuksia, hän sanoi. - Rigon laivoja on viisi. Meidän laivamme ovat isompia, mutta hankalampia ohjata. Siirrän naiset ja lapset teidän laivaanne. Lili, käy hakemassa heidät.

Lili lähti. Penta kysyi: - Mitä teen, jos tulee taistelu?

- Pakenet, Vasama sanoi kuivasti. - Senhän sinä osaat, olet paennut merirosvoja ennenkin.

- En koskaan niin, että olisin jättänyt ystäviä pulaan, Penta sanoi.

- Nyt teet sen, jos se on tarpeellista, Vasama sanoi. - Tämä on käsky. Jos tulee taistelu, sinä purjehdit myötätuulella koillista kohti ja ohitat vastaantulijat. Menet rannan tuntumaan, ja jäät odottamaan meitä, mutta älä odota liian kauan. Jos viivymme pitkään, pyri takaisin Sirpiin. Yksin et selviä matkasta Isosaarelle.

- Mitä sinä ja Karre teette? Penta kysyi.

- Menemme suoraan heitä kohti, Vasama sanoi. - Pyrimme täyttä vauhtia läpi, ja yritämme upottaa ne, jotka asettuvat tiellemme.

- Tai uppoatte itse, Penta sanoi.

- Tai uppoamme itse, Vasama sanoi. - Sellaisia meritaistelut ovat, paitsi silloin, jos pyritään ryöstämään. He voivat sitä yrittääkin, eivätkä silloin olisi puskemassa meitä upoksiin. Se olisi meidän etumme.

- Skagi, minä haluan sinun joukkoosi, huusi nuori isosaarelainen mies. - Olen hyvä taistelija.

Muutama muukin isosaarelainen ilmoitti, ettei halunnut jäädä pakolaivaan, vaan tulisi mukaan taistelemaan.

- Pysytte siellä, minne teidät on käsketty, Vasama huusi. - Tottelette Pentaa, ja kun taistelu on käyty, hirtätän ne, joiden käytöksestä Pentalla on valittamista.

Isosaarelaiset nauroivat.

- Mitä pohjoisemmas tulemme, sitä enemmän Skagi alkaa muistuttaa entistä itseään, joku sanoi. - Paras totella häntä, muuten kohta pystytetään hirsipuita.

- Minun laivamiehiäni ei hirtätä kukaan, eikä sellaisella sovi edes uhkailla, Penta moitti. - Alat tosiaan taas muistuttaa merirosvoa, Vasama.

- Se on tarpeellista näillä vesillä, Vasama sanoi. - Täällä on voimassa vahvemman oikeus, niin kuin

Isosaarellakin.

Luku 2

Pieni joukko naisia ja lapsia tuli kannelle. Muutama laivamies asetti paikoilleen lankkusillan, jota pitkin pääsi aluksesta toiseen. Miesten avustamina joukko siirrettiin kiikkerää siltaa pitkin.

- Sinä myös, Lili, Vasama sanoi.

- En jätä Tregiä, Lili sanoi.

Vasama huokasi ja totesi: - Ei ole aikaa väitellä, enkä minä voi käskeä toisen miehen vaimoa, kun aviomies on paikalla. Tregi, komenna vaimosi tottelemaan.

- Minä en komenna Liliä, Tregi sanoi. - Olemme sopineet, että olemme sirpiläiseen tapaan tasa-arvoiset.

Laivamiehet alkoivat poistaa siltaa, mutta Dotar sanoi: - Odottakaa vähän.

Hän harppoi muutamalla askeleella laivasta toiseen.

- Minua voidaan tarvita täällä enemmän kuin pakolaivassa, hän sanoi.

- Olkoon, mutta olette yhtä hyödyttömiä kuin Lili, Vasama ärähti.

- Me? Dotar kysyi kummastuneena ja katsoi taakseen. Ake oli tullut hänen perässään.

- Mene heti takaisin, Dotar sanoi kiivaasti.

- Älä komentele, Ake sanoi. - Sirpissä miesparitkin ovat tasa-arvoisia, ja minä olen sentään laivaisäntä, joka omistaa nämä laivat.

Tähystäjän korista huusi nuoren pojan ääni: - Edessä oleva laiva antaa lippumerkkejä.

- Minun on katsottava ne itse, poika voi erehtyä, Vasama sanoi. Hän kiirehti keulaan. Tregi ja Lili

seurasivat häntä, ja Ake ja Dotar tekivät samoin. Keulamies oli siellä jo odottamassa.

- He kysyvät, kohtaammeko rauhassa vai tuleeko taistelu, hän sanoi.

- Vastaa, että olemme rauhallisella matkalla ja haluamme ohittaa ilman taistelua, Vasama sanoi.

Lähestyvä laiva tuli laitavastaisessa, joten sitä soudettiin. Se oli hiljentänyt vauhtiaan. Vasama tarkkaili sieltä annettuja merkkejä ja sanoi: - He kysyvät, minne menemme ja miksi. Vastaa, että viemme kotimaahansa Mertin laivan haaksirikosta pelastuneita. Merti itse hukkuu.

- Kerronko viljasta, jota meillä on avuksi Isosaaren nälänhätään? keulamies kysyi.

- Älä kerro, he voivat kiinnostua siitä liikaa, Vasama sanoi.

- Minäkin osaan tulkita tuon merkin, Ake totesi. - He haluavat keskustella.

- Ja keskustelua haluava on Rigo, Vasama täydensi. - Vaikka selvää se olisi ollut ilmoittamattakin, päällikkö tapaa hoitaa tuollaiset asiat.

Hän kääntyi sanomaan keulamiehelle: - Anna tiedoksi, että voivat tulla puhe-etäisyydelle.

Sitten hän nyökkäsi Tregille ja käski: - Mene komentamaan miehet aseissa kannelle. Keskustelu sujuu silloin aina paremmassa hengessä.

- Minäkin haen aseeni, Lili sanoi iloisesti.

- Olen nähnyt, että sinulla on miekka ja jonkinlaisia suojuksia, ja olet leikkinyt niillä, Vasama sanoi paheksuvasti. - Mutta tositilanteessa ei leikitä.

- En minä leiki, Lili sanoi närkästyneenä. - Tregi on opettanut minua, ja hänen mielestään osaan aika hyvin. Mutta sitä en tiedä, pystynkö tositilanteessa vahingoittamaan ihmistä. Tregi kuitenkin sanoi, että jos

niin tarvitsee tehdä oman tai jonkun läheisensä hengen pelastamiseksi, siihen pystyy.

- Siihen pystyy lopulta aivan liian hyvin, kun on tottunut, Vasama sanoi. - Mutta nyt minun on keskityttävä tarkkailemaan tuon laivan lähestymistä. En oikein luota keskustelupyyntöön, se voi olla vain hämäystä, että jäisimme odottelemaan.

Tregi ja Lili lähtivät, mutta Ake ja Dotar jäivät Vasaman luo. Vasama sanoi heille: - Jos keskusteluun päädytään, teidän on pysyttävä hiljaa ja annettava minun puhua. Rigo pelkää minua, mutta ei kumpaakaan teistä.

- Mahtavaa, Dotar sanoi. - On siis vielä ihmisiä, jotka eivät tiedä pelätä minua.

Aseistettuja miehiä kerääntyi kannelle. Isosaarelaiset vaikuttivat huolettomilta, he olivat tottuneita taistelijoita ja luottivat päällikköön. Sirpiläiset laivamiehet olivat levottomia, he olivat työskennelleet aluksilla, jotka pyrkivät välttämään taistelua ja onnistuivatkin siinä useimmiten.

Lili oli kätkenyt hiuksensa nahkasta tehdyn metallivahvisteisen kypärän alle. Ylävartaloa suojasi paksusta nahkasta tehty liivi, ja sen yllä oli kankainen miekkavyö, johon oli kiinnitetty niin lyhyt lyömämiekka, että se näytti melkein leikkiaseelta. Pistomiekka oli pienehkö sekin, vain vähän isompi kuin tikari, ja sen Lili oli kiinnittänyt liivin alaosassa olevaan koukkuun.

Vasama hymyili hänet nähdessään. Tregi huomasi sen ja sanoi puolustelevasti: - Lilille eivät sovi raskaammat aseet, mutta noita hän käyttää aika hyvin. Olen kertonut hänelle, että Isosaarella naisen täytyy osata puolustaa itseään.

- Pitää minun osata puolustaa muitakin, Lili sanoi. - Jos Isosaarella on sellaista kuin Tregi on kertonut, en aio katsoa toimeettomana, jos jollekin tehdään pahaa.

- Isosaarella on naistaistelijoitakin, mutta he ovat paljon kookkaampia ja voimakkaampia kuin sinä, Vasama sanoi. - Sinä näytät keskenkasvuiselta pojalta, joka on menossa leikkisotaan. Sinun pitäisi tyytyä siihen, että Tregi puolustaa sinua, ja minäkin niin kauan kuin olet seurassani.

- Et sinä ole aina kanssamme, eikä Tregikään voi jatkuvasti olla luonani, Lili väitti.

Vasama oli koko ajan tarkkaillut lähestyvää laivaa.

- Se tulee liian nopeasti, se ei aio pysähtyä puhe-
etäisyydelle, hän sanoi. - Muutkin laivat lähestyvät kovaa
vauhtia. Tregi, käy antamassa Pentalle lähtökäsky.

- Pitääkö Karrelle ilmoittaa? keulamies kysyi.

Vasama vilkaisi viereistä alusta.

- Karre näyttää ymmärtävän, siellä jo levitetään
purjetta, hän sanoi. Hän lähti juoksemaan laivan perää
kohti ja huusi juostessaan: - Köysiin, levittäkää purje.
Myös keulapurje. Tähystäjä, alas mastosta niin kuin olisit
jo.

Vasama asettui ohjausairoa käyttämään. Dotar ja Ake
tulivat hänen viereensä.

- Jos minua ei olisi hämätty keskustelupyynnöllä, olisin
suunnannut heidän itäisintä laivaansa kohti, Vasama
selitti. - Nyt tuo alus etenee niin nopeasti, että ehkä en
ehdi väistää sitä. Minun ei olisi pitänyt antaa pettää
itseäni, mutta keskustelupyynnöstä kieltäytyminen olisi
yhtä kunniantonta kuin sen valheellinen esittäminen on.

Tuuli tarttui purjeisiin ja laiva nytkähti etenemään.
Mutta lähestyvä alus tuli kovaa vauhtia.

- Se pyrkii laitakosketukseen, Vasama arvioi. - Jos se
onnistuu, tulee lähitaistelu. He kai luulevat, että meillä on
hyvinkin arvokasta ryöstettävää.

Segri oli tullut aseistautuneena kannelle ja seisoi
Vasaman lähellä. Hän oli soudunvalvoja, mutta toimi

taistelutilanteissa alipäällikkönä. Vasama sanoi hänelle: - Järjestä miehet valmiuteen ohjauksien puolelle.

- Tuo laiva näyttää pyrkivän vastakkaiselle puolelle, Dotar huomautti.

- Se vaihtaa kohta suuntaa, Vasama sanoi. - Olisi hulluutta tulla minun ja Karren alusten väliin. Tuo läntisin laiva tavoittelee Karrea, muista en tiedä.

- Pentan pako taitaa onnistua, Ake sanoi katsoen koillista kohti etääntyvää purjetta. - Kukaan ei välitä hänestä.

- Kunpa olisitte hänen mukanaan, te kaksi ja Lili, Vasama sanoi. - Olisin mieluiten vastuussa vain taistelukuntoisista miehistä.

- Tuosta voisi loukkaantua, Dotar huomautti. - Minä olen taistelukuntoinen.

- Mutta et taistelukykyinen, Vasama sanoi. - Oletko koskaan kantanut asetta?

Dotar naurahti.

- Kannan asetta jatkuvasti, hän sanoi, ja nosti sanojensa vakuudeksi hihaansa, jonka sisäpuolelle oli kiinnitettynä tikari. - Se on jäänyt tavaksi vanhoilta ajoilta, vaikka en silloinkaan koskaan joutunut käyttämään sitä tositilanteessa.

- Osaisitko edes tehdä sillä jotain? Vasama kysyi.

- Luultavasti, Dotar sanoi. - Arvelisin pystyväni iskemään sen selkään suunnilleen sydämen kohdalle, ja osuisin ainakin keuhkoon.

Vasama katsoi häntä närkästyneenä ja totesi: - Tuo ei ollut hauska huomautus. Vaikka totta puhuakseni, en muista Etten tikariniskua enkä sen jälkeisiä tapahtumia kovin hyvin. Muistan paremmin sen, että olin haavoittuneena vankina hytissäni ilman hoitoa, ja Rigo kävi toteamassa, että hänen ei tarvitsisi tappaa minua,

vaan kuolisin sinne omia aikojani. Mutta jouduttaakseen asiaa hän heitti minut vuorimaalaisille.

- Oletko hänelle kovin katkera? Ake kysyi.

- En lainkaan, Vasama sanoi. - Isosaarta sanotaan tuulien kodiksi, eikä se tarkoita vain sitä, että meren keskellä olevalla saarella aina tuulee. Siellä eletään karuissa oloissa, ja me kaikki olemme oppineet pitämään puoliamme joskus hyvin julmillakin keinoilla. Ei minunkaan omatuntoni ole puhdas.

Lähestyvä laiva muutti suuntaa kaakkoon.

- Nyt olisi hetken mahdollista iskeä meidän keulapuskurimme sen kylkeen, Vasama sanoi. - Valitettavasti meidän vauhtimme on liian hidas. Pitäisi yrittää ohittaa se väistämällä, mutta tuulta vastaan kääntyminen ei onnistu, ja tuulen myötäisesti kääntymällä ei pääse ohi.

Hän katsoi lähellä olevia miehiä, valitsi yhden heistä ja sanoi: - Ota ohjausairo. Jos laitakosketukseen päädytään, käske koota purje.

Sitten hän kiirehti miesjoukkoon ja huusi: - Isosaarelaiset taistelijat, järjestäytykää, ottakaa paikkanne. Sirpiläiset taaemmas odottamaan. Eturivitaistelijat, jos tulee laitakosketus, emme jää puolustautumaan, vaan hyökkäämme heidän laivaansa. Lili, sinä et kuulu eturiviin, etkä oikeastaan taistelijoihin ollenkaan.

- Tregi on eturivissä, ja minä pysyn Tregin mukana, Lili sanoi.

- Tregi, jos viet vaimosi tuonne, sinun on valmistauduttava surmaamaan hänet, mikäli jäämme tappiolle, Vasama sanoi. - Ymmärrät kai, miksi.

- Minäkin ymmärrän sen, Lili sanoi. - Mutta samassa vaarassa olisin, vaikka jäisin laivaamme.

Ehkä oli vielä jokin mahdollisuus päästä ohittamaan lähestyvä alus, ainakaan ohjausairoa käyttävä mies ei ollut luopunut toivosta, vaan yritti tuulen suunnasta välittämättä ohjata sen länsipuolelle. Hän tarkkaili samalla tilannetta sillä suunnalla, ja totesi: - Karre taitaa pystyä upottamaan yhden heidän laivoistaan. Hänellä on hyvä vauhti, ja suunta suoraan vastustajan kylkeä kohti. Nyt se tapahtuu, nyt!

Kuului äkillinen kova rysähdys, kun keulapuskuri murskasi aukon laidoitukseen. Karren laivan vauhti ei pysähtynyt, vaan se työnsi vahingoittunutta alusta sivuttain, ja tuuli viimeisteli tuhon kaatamalla sen. Laiva alkoi vajota, ja kuohuvan veden seassa näkyi pirstoutunutta puuta ja ihmisiä.

- He hukkuvat, Ake sanoi huolestuneena.

- Tietenkin he hukkuvat, ohjausairoa pitelevä mies sanoi. - Ei kukaan ehdi tällaisessa tilanteessa pelastustöihin. Mutta nyt me joudumme laitakosketukseen, väistäminen ei onnistu.

Hän yritti vielä viime hetken ohjausliikettä, mutta huusi sitten köysistöstä huolehtiville miehille: - Kootkaa purje!

Laivat olivat aivan kiinni toisissaan. Ohittaminen oli jo mahdotonta, sillä ryöstöaikeissa olevasta aluksesta oli saatu kiinnityskoukkuja iskettyä heidän laivansa laitaan. Vasama komensi hyökkäystikkaat esiin ja huusi: - Segri, ota laivalle jäävät komentoosi.

Toisesta laivasta huusi kookas mies, jolla oli päässään punainen huivi ja korvissaan suuret kultaiset renkaat: - Tervehdys, Skagi. Kutsutko vierailulle?

- Luotan sinun vieraanvaraisuuteesi, Rigo, Vasama huusi. - Tulkaa, miehet, nyt mennään!

Hän hyppäsi viereiseen laivaan. Osa miehistä seurasi hänen esimerkkiään, mutta muut tulivat hyökkäystikkaita

pitkin ja joutuivat jo tikkailla taisteluun heidän laivaansa pyrkivien kanssa. Rigon komennossa olevat miehet onnistuttiin kuitenkin työntämään takaisin laivaansa, ja taistelu siirtyi sinne.

Dotar katsoi Akea, joka tarkkaili tilannetta ulkoisesti aivan tynneltä vaikuttaen. Ehkä hän olikin sitä. Ake oli varovainen eikä yleensä toiminut uhkarohkeasti, mutta pelokas hän ei ollut. Sen Dotar oli oppinut tietämään jo heidän tutustumisensa aikoihin Kratossa.

Dotar ei olisi osannut määritellä omaa tunnetilaansa. Se oli pelkoa, mutta ei sellaista pelkoa, joka saa ihmisen pakenemaan. Häntä kauhistutti, että Vasama ja muut tutut ihmiset olivat välittömässä vaarassa. Itsestään tai Aken tilanteesta hän ei ollut kovin huolissaan. Jos pahin tapahtuisi ja he jäisivät Rigon vangeiksi, merirosvo luultavasti ymmärtäisi mahdollisuuden vaihtaa heidät merkittäviin lunnaisiin.

- Ei tämä kovin hyvältä vaikuta, Ake sanoi tynnesti kuin olisi arvioinut kaupan kannattavuutta. - Karren laiva taitaa joutua lähitaisteluun yhden aluksen kanssa, ja toinen kai pyrkii meidän viereemme tuolta puolelta, kun Karre ei enää ehdi suojelemaan meitä.

Segri oli ilmeisesti huomannut saman, sillä hän huusi:
- Miehet ohjausairon vastaiselle laidalle torjumaan hyökkäystä.

- Vasamakin näyttää tarvitsevan apua, joku sanoi. - Heitä on liian vähän, Rigon miehet ovat voitolla.

- Hän huolehtii omasta osuudestaan, me suojaamme tätä laitaa, Segri sanoi.

Dotar ja Ake jäivät kahdestaan laivan ohjausairon puoleiselle sivulle. Siihen he näkivät Segrin johtamista miehistä vain takimmaisina olevien selät, mutta Rigon laivassa käytyä taistelua he pystyivät seuraamaan yläviistosta. Taistelua ei käyty järjestäytyneesti, vaan

melkein kuin sattumanvaraisesti mies miestä vastaan, ja sitä säestivät kiroukset ja huutelut, joka oli tarkoitettu rohkaisemaan itseä ja pelottamaan vastustajaa. Vaikutti kuitenkin ilmeiseltä, että Vasama joukkoineen keskittyi ainoastaan estämään pääsyn omaan laivaansa, toisen laivan valtausyritykseen heitä ei ollut riittävästi.

Dotar huomasi Lilin ja totesi: - Hän tuntuu selviävän hyvin, vaikka hän on paljon muita pienempi. Täytyy myöntää, että tunnen itseni pelkuriksi, kun olen tässä ja näen hänet tuolla.

- Lili pysyy koko ajan Tregin vieressä, ja he toimivat yhteistyössä, Ake huomautti. - Hän on vähän kuin Tregin aseenkantaja, ja hän selvästi tietää, mitä pitää tehdä.

- Minusta on sietämätöntä olla näin hyödytön, Dotar sanoi. - Haluaisin mennä avuksi, vaikka ymmärränkin, että siitä olisi pelkkää haittaa. En osaisi edes suojella itseäni, ja vaarantaisin Vasaman tai jonkun muun hengen, kun hän huolestuisi ja yrittäisi tulla suojelemaan minua.

- On hyvä, että sentään ymmärrät niin paljon, Ake sanoi. - Aina joskus olen huolissani uhkarohkeudestasi, jossa ehkä on mukana myös pätemisen halua.

- Onhan se sitäkin, Dotar myönsi. - Mutta haluaisin olla suojelemassa ihmisiä, joista välitän. Minulla kai on taistelijan luonteenlaatu, vaikka minulla ei olekaan taistelutaitoa.

- Minäkin haluaisin suojella, Ake sanoi. - Mutta olen oppinut ymmärtämään, mihin pystyn ja mihin en.

He olivat seuranneet viereisen laivan keskiosassa käytyä kamppailua niin tiiviisti, että eivät olleet kiinnittäneet huomiota sen peräosassa tapahtuvaan liikehdintään. Dotar sattui kuitenkin vilkaisemaan sinnepäin, ja totesi, että joukko Rigon miehiä yritti nousta hyökkäystikkaita pitkin Vasaman laivaan. Ei ollut aikaa harkita, sillä ensimmäinen heistä oli jo päässyt melkein

laidan yli. Dotar juoksi estämään miestä, joka ei ehtinyt tarttua aseisiinsa. He kamppailivat hetken. Sitten tikkaiden kiinnitys petti, ja molemmat putosivat Rigon laivaan vieden pudotessaan mukanaan muut kiipeämässä olleet miehet.

Dotar nousi seisomaan ja yritti hahmottaa tilannetta. Joka puolella käytiin taistelua, ja oli vaikea erottaa ystävää vihollisesta. Hän vetäytyi kauemmas äskeisistä kiistakumppaneistaan, ja yritti löytää pääsytien pois taistelijoiden keskeltä. Pyrkiessään lähimpiä hyökkäystikkaita kohti hän huomasi edessään makaavan haavoittuneen, joka valitti vaimeasti. Hän pysähtyi epäröiden, mutta hänen selkäänsä osui kova isku. Hän kääntyi ja totesi, että häntä päin oli horjahtanut taistelija, joka samassa ryntäsi hänen ohitseensa keihäällä varustautunut hyökkääjä perässään.

Ympärillä lojui muitakin, joko kuolleita tai haavoittuneita, ja Dotar ymmärsi, ettei hänellä ollut mitään mahdollisuutta nyt ryhtyä auttamaan heistä ketään. Hän huomasi seisovansa verilätäkössä, ja hänen ja poistumismahdollisuutta tarjoavien tikkaiden väliin oli jo tullut ihmisiä. He eivät kuitenkaan kiinnittäneet mitään huomiota häneen, vaan pyrkivät ilmeisesti piirittämään lähellä olevan Vasaman. Vasama onnistui haavoittamaan yhtä, joka lähti veristä olkapäätään pidellen pyrkimään pois päin, mutta yrittäessään väistää uutta hyökkääjää Vasama kaatui selälleen.

Dotarin eteen tuli mies, jolla oli päässään punainen huivi ja korvissaan suuret, kultaiset renkaat. Ei ollut vaikea tunnistaa, että hän oli Rigo. Rigo vilkaisi pikaisesti ja hiukan kuin kummastuneena Dotaria, mutta oudon näköinen ja aseettomalta vaikuttava mies ei ilmeisesti hänen mielestään tuntunut vaaralliselta. Hän käänsi

selkänsä Dotaria kohti ja huusi: - Väistäkää, minä tulen antamaan Skagille viimeisen tervehdykseni.

Dotar otti hihastaan tikarin toiseen käteensä, tarttui Rigoon toisella pitäen häntä aloillaan, ja painoi tikarin kärjen hänen selkäänsä.

- Komenna miehesi kauemmas, tai kuolet, hän sanoi Rigon korvaan.

Rigo ei tuhlannut aikaa epäröintiin.

- Vetäytykää, hän huusi. - Lopettakaa taistelu.

Meteliä oli niin paljon, että komennon kuulivat ensin vain lähimpänä olevat. Dotar painoi tikarin terää hiukan syvemmälle, ja Rigo huusi: - Lopettakaa taistelu! Suni, käske miehet vetäytymään.

Suniksi nimitetty mies huusi käskyä eteenpäin.

Vasaman komennossa olevat miehet hämmentyivät yllättävästä tilanteesta ja jäivät odottamaan ohjeita.

Vasama ponnistautui seisaalleen ja katsoi kummastuneena Rigoa, joka edelleen oli Dotarin tiukassa otteessa. Rigo sanoi: - Skagi, käske päästää minut irti. Neuvotellaan.

- Neuvotellahan meidän pitikin, Vasama sanoi. - Tämä pikku taistelu oli tietenkin vain leikkiä. Dotar, en ymmärrä, miten tulit siihen, mutta saata nyt Rigo meidän laivaamme. Neuvottelu sujuu siellä parhaiten.

- Hyvä, Skagi! huusi joku, eikä huutaja ollut kukaan Vasaman miehistä, vaan se kuului Rigon miesten joukosta.

- Ota päällikkytesi takaisin, haluamme taas olla sinun komennossasi, kuului toinen huuto.

- Minusta tuntuu, että Rigo luovuttaisi mielellään päällikkyuden, Dotar sanoi ja painoi tikaria hiukan syvemmälle.

- Neuvotellaan, Rigo sanoi valittavalla äänellä. - Älä anna surmata minua, Skagi, kaikki oli erehdystä. Voin

selittää.

- Varmaan voit selittää, Vasama sanoi. - Mutta mennään nyt minun laivaani, ja lähetetään mukanasille muille laivoillekin viesti, että kaikki oli erehdystä.

- Skagi, ryhdy taas päälliköksesme! huudettiin monelta taholta.

- Rigo on edelleen päällikkönne, Vasama sanoi. - Minä en sitä asemaa halua. Jos olette tyytymättömiä Rigoon, voitte vaihtaa päällikkönne järjestämällä miehistön kokouksen, jossa äänestätte asiasta.

- Yritimme järjestää äänestyksen, mutta Rigo kielsi sen ja käski hirttää koollekutsujat, sanoi Vasaman lähellä seisova mies.

- Se oli kapinaa, Rigo sanoi. - Päälliköllä on oikeus hirttää kapinalliset.

- Miehillä on oikeus äänestää päälliköstään, Vasama sanoi. - Minun päällikkyyteni aikanakin oli äänestys, jonka sinä kutsuit koolle, Rigo. En hirttänyt sinua.

- He valitsivat sinut uudestaan, koska mielistelit heitä, Rigo ärähti ja yritti vääntäytyä irti Dotarin otteesta, mutta ei onnistunut.

- Sitten ratkaisit asian lähettämällä Etten iskemään tikarin Skagin selkään, joku huusi.

- Rauhoittukaa ja odottakaa, Vasama käski. - Dotar, kuljeta Rigo meidän laivaamme. Kunhan hän on komentanut muutkin laivat lopettamaan hyökkäyksen, kuuntelemme hänen selityksensä.